

SZAKMAI FOLYÓIRATOK, HÁLÓZATI HÍRADÓK

A KÖNYVTÁRI FIGYELŐ elmúlt évi utolsó számában *Bujdosó Ernő* cikke egyebek között arról számol be, hogy miután a Magyar Tudományos Akadémia vezetősége a nemzetközi tapasztalatok és a hazai lehetőségek mérlegelése alapján a számítógépes szakirodalmi tájékoztatási rendszerek meghonosítása mellett döntött, a philadelphiai Institute for Scientific Information idézési indexelésen alapuló gépi, illetve kézi adatbázisait szerezte be az Akadémiai Könyvtár. A két intézmény között 1979 májusában létrejött megállapodás hét nyomtatott és egy gépi adatbázis és program beszerzésére vonatkozott. A könyvtár a kézi rendszerek használatára 1980 januárjában külön olvasótermet nyitott, a gépi szakirodalomfigyelés pedig ugyan ezen év márciusában indult meg — kísérleti jelleggel —, s mintegy 1100 felhasználónak nyújt szakirodalomfigyelési szolgáltatásokat. A cikk a hét ISI-kiadvány bemutatása után ismerteti az MTA könyvtárának gépi szakirodalmi információ szolgáltatásait is: a *Science Citation Index* mágnesszalagjai hetenként érkeznek a könyvtárba — az átlagosan öt héttel korábban megjelent publikációk adataival. A felhasználók az őket érdeklő, a gép által kiírt tételeket hetenként kapják kézhez. A jövő tervei között szerepel a Szovjetunió Tudományos Akadémiájának Társadalomtudományi Információs Intézete által nemzetközi együttműködésben előállított MIZSON mágnesszalagok feldolgozása, továbbá a CNRS, a francia országos kutatási központ Humán Dokumentációs Központja és az Akadémiai Könyvtár együttműködésével megvalósítandó nemzetközi tudáspolitikai és kutatásszervezési mágnesszalagos adatszolgáltatás is. Az MTA számítógépének (IBM—3031) perifériáit bővítik, terminálhálózatát kiépítik, ezáltal számos intézmény férhet hozzá on-line üzemmódban az Akadémiai Könyvtárban felgyűlt, illetve a visszamenőleg is beszerzett mágnesszalagokhoz, külföldi adatbázisokhoz. — Könyvtáraink állományvédelmi jövőjével foglalkozik *Zircz Péter* írása, amely az elmúlt évben Manilában tartott IFLA konferencia hazai tanulságaira hívja fel a figyelmet. A könyvek papíryanagának önromlásából következő óriási arányú pusztulás megakadályozására olyan országos könyvtári állományvédelmi politika kidolgozását sürgeti, amely a nagy könyvtárak közötti munkamegosztás keretében tervezné meg a szükséges megőrzési, konzerválási, restaurálási, kötetzeti és mikrofilmzési fel-

adatokat, a megfelelő laboratóriumok, országos feladatkörű üzemek kiépítését, a kutatómunkák kibővítését (az OMFB segítségével) ezen — a szerző szerint — a műemlékvédelemmel azonos súlyú területen. — A Figyelő egyéb cikkei ugyancsak fontos kérdéseket tárgyalnak: *Sonnevend Péter* a *Magyar Nemzeti Bibliográfia. Időszaki Kiadványok Repertoriuma* című cikkbibliográfia átalakításával összefüggő törekvéseket, terveket ismerteti (lásd a *Könyvtáros* 1980. szeptemberi számában megjelent cikket is); a cseh közművelődési könyvtárak fejlődésének a 2000. évig szóló prognózisa pedig számunkra fontos és érdekes adatokról, illetve irányzatokról tudósít (a cseh területi közművelődési könyvtárakba 1978-ban a lakosság 16,8 százaléka iratkozott be — a hasonló magyar könyvtárhálózatba ugyanakkor 14,8 százalék —; egy-egy olvasóra 27,6 egységnyi állomány és 36,9 egységnyi használat jutott — a magyar testvérintézményekben egy olvasóra 17,3 állományegység és 26,6 kötetes forgalom —; a cseh könyvtárak 2000-re sem várnak a lakosság 18—19 százaléknál nagyobb olvasói arányt). — Beszámol a Könyvtári Figyelő a washingtoni Fehér Házban 1979 novemberében tartott könyvtárügyi és információs szolgáltatási konferenciáról is: ennek jelentőségét a résztvevők nagy száman, kézzes táborán kívül az a tény bizonyítja, hogy a konferencián megjelent és felszólalt *Carter* elnök is: „Az a könyvtár, amely csupán egy nyugodt hely az olvasásra, egy elmúlt korszak része” — mondotta.

A TUDOMÁNYOS ÉS MŰSZAKI TÁJÉKOZTATÁS 1980. decemberi számának egyetlen hazai szerzőjű eredeti cikke, *Tiszai Istvánnak*, az Építésügyi Tájékoztatási Központ igazgatójának írása a hazai építésügyi műszaki tájékoztatási rendszert, e terület időszerű kérdéseit tekinti át: a mintegy 200 kutató, tervező, beruházó, gyártó és kivitelező vállalat szakirodalmi tájékoztatási és részben szakkönyvtári feladatokat ellátó egységeire épülő rendszer munkáját az ágazat főprofilú tájékoztatási intézete, az Építésügyi Tájékoztatási Központ hangolja össze, és nyújt számos csatornán, illetve feldolgozási formában információt a rendszer tagjainak. A központ tevékenységének dokumentumbázisa a százezer állományegységet magában foglaló Építésügyi Központi Könyvtár; szolgáltatásai között olyanok találhatók, mint a vezetőknek szóló gyorsinformációs szolgáltatás, az idegen nyelvű magyar építés-

ügyi szakirodalmi bulletin, a számítógéppel készült gyorsindexek, tervezési adatgyűjtemények, építőipari katalógusok, a képes híradó, a munkavédelmi tájékoztató, az oktatófilmek, továbbá az építésügyi állandó kiállítás. A számítógépes termékinformációs adattár kialakításának munkálatai is megkezdődtek. (Ezt a beszámolót érdemes összevetni azzal az áttekintéssel is, amely a TMT szemle-rovatában olvasható az angliai építőipari tájékoztató helyzetéről, az ottani információ típusokról és felhasználóikról.) A lapunk szerzőgárdájából is ismert *Dieter Schmidmaier* az NDK műszaki könyvtárainak 1978. és 1979. évi teljesítménymérlegével és a közeljövő terveivel foglalkozik; két mongol szerző pedig a Mongol Népköztársaság tudományos és műszaki információs központját mutatja be, amelynek épületét a Szovjetunió, az NDK és Csehszlovákia építette fel Ulan-Bator központjában, és ezek az országok adták a felszerelést, továbbá működtek közre a tájékoztatói dolgozók képzésében is. — A TMT egyéb közleményeinek többsége a könyvtári és a szakirodalmi tájékoztatói munka gépesítésével, a számítógépek, valamint a használatukra alapított információs szolgáltatások hallatlanul gyors fejlődésével foglalkozik, és a prognosztikai írások előrejelzései ezek elterjedésének rendkívüli ütemét is érzékeltetik. Már napjaink valósága a házilag építhető kisméretű számítógép, nem beszélve például a könyvtári olvasók és a kölcsönzések mikroszámítógépes nyilvántartásáról. Az előrejelzések 1990-re egyebek között a személyek közötti videokommunikáció széles körű elterjedését, az információknak házi tv-készülékekkel történő „lekérdezését”, globális, közvetlen kapcsolású telefonhálózat kialakítását és integrált, az összes létező adatbázisok használatára alkalmas teaurusz megalkotását jósolják. Egyre inkább tért hódít az „elektronikus kiadói” tevékenység, az „elektronikus folyóirat” is, és az ilyen irányú fejlődés rövidesen teljes szövegek visszahívására ad lehetőséget. Egy 1979-es konferenciái előadás szerint 2000-ben „... olyan világban fogunk élni, ahol minden információelőállító és minden felhasználó saját, információelőállításra és felhasználásra egyaránt alkalmas számítógéppel fog rendelkezni, s ez kommunikációs kapcsolatban áll egy vagy több, információközvetítésre, -tárolásra és -keresésre szolgáló hálózattal. Az információk lelőhelyei közötti földrajzi távolság teljesen elveszíti jelentőségét...”

Az OSZK HÍRADÓ 1980/7—9-es összevont száma fontos szerkesztési változásokat jelent be: A híradó felelős szerkesztője, *Bor Kálmán* Hogyan tovább cí-

mű programadó bevezető cikkében a folyóirat újjáalakításával foglalkozik. A szerkesztőség átszervezéséről elmondja, hogy a Nemzeti Könyvtár pártszervezetének, szakszervezeti és KISZ bizottságának vezetőségét újraválasztották, s ez a tény a három szervezet által közösen irányított lap szerkesztőségének és szerkesztőségi munkájának megújulását, felfrissítését is magával vonta. A titkárok javaslatára a szerkesztő bizottságban minden nagyobb szervezeti egység képviselést kapott, a híradót pedig öttagú együttes állítja össze a felelős szerkesztő irányításával. A programadó cikk szerint a bevált, hagyományos rovatok mellé újakat is tervez a szerkesztőség, s felújítja az *Épülő új otthonunk* című rovatot, amelynek a budai várpalotában folyó könyvtárárpítkezés meggyorsulása, az építkezés befejezésének immár látható közelségbe került időpontja ad különös időszerűséget. A szerkesztőség terveiben szerepel még a külföldi tanulmányúti beszámolók részletesebb közzététele, az intézmény saját kiadványainak alaposabb ismertetése, a vezető testületek és bizottságok munkájának rendszeresebb bemutatása — mindezt pedig változatosabb formában, például riportok és interjúk közlésével is. A tervek nagyobb szerepet szánnak a társadalmi visszhangnak: a sajtóban, a rádióban, a televízióban megjelent, illetve elhangzott közlemények, megnyilatkozások rögzítésének, de a könyvtárhasználói vélemények közreadásának is. Az új törekvéseket jól dokumentálja A *nemzet könyvtára* című televíziós riportműsor és az *Uborkaszezon az OSZK-ban* című rádióadás szövegének közlése, a könyvtár sokszorosító üzemének bemutatása, továbbá egy-egy közlemény a színház történeti tár színlapgyűjteményének gyarapodásáról, illetve Jókai Mór *Emléksorok. Napló 1848—49-ből* című kéziratos munkájának Caracasból történt hazajuttatásáról. A külföldön élő magyar könyvtárosok és a hazai könyvtárosok tavaly augusztusi budapesti találkozójáról készült igen részletes tudósítást, valamint interjúkat még azok is érdeklődéssel olvashatják, akik erről az eseményről más forrásokból, például a *Könyvtáros* októberi számában megjelent beszámolóból már értesültek. A *Múltunk, örökségünk* rovat az OSZK 1924 és 1929 közötti igazgatójának, *Lukinich Imre* nének emléket idézi fel, s pályafutását, alakját rajzolja meg a kiváló történész-könyvtáros születésének 100. évfordulójára alkalmából. Az OSZK híradó egyéb írásai, közleményei is érdekesek, az egész számon valóban érződik az új szerkesztői gárda ügyszeretete és igyekvő gondossága. Ez a szerkesztői „stáb” azonban kissé túl-

méretezettnek tűnik: a már említett felelős szerkesztőn kívül van szerkesztőbizottsági elnöke, 14 tagú szerkesztő bizottsága, három külön szerkesztőségi munkatársa, szerkesztőségi titkára, felelős kiadója, mindösszesen 21 felelőse, illetve gondozója. Az évi hatszori megjelenést és az összesen 240 sokszorosított oldal terjedelmet tekintve nem tűnik kissé soknak ennyi szűcs egy ilyen kis prémre?

A PÉCS-BARANYAI KÖNYVTÁROS 1979 [!] évi 1—2. száma szomorúan nagy késéssel jelent meg. Kár érte pedig, mert ha csak a megyei könyvtár igazgatójának beszámolóját, helyzetlemezését olvashatták volna idejében az érdeklődők, ezzel is sokat nyert volna a helyi könyvtárügy (nem beszélve a szakszervezeti és az iskolai könyvtárak munkájáért felelősök évi munkabeszámolójáról, illetve hálózati állapotrajzáról — ugyanis ezek szintén olvashatók a hirdatóban). A megyei tanácsi könyvtárhálózat szakmai irányítójának nagy publicisztikai megjelenítő erővel, jó művelődéspolitikusi látásmóddal és magas hőfokú morális felelősségtudattal megírt elemzését mindenkinek érdemes elolvasnia, aki a könyvtárügyvel valamilyen kapcsolatban áll: ez a kritikus és erősen önkritikus vizsgálódás nemcsak a kisközséges megyék, hanem a területi munkát végző minden könyvtártípus gondjairól-bajairól is jól tájékoztató problémagyűjtemény. Reméljük, hogy valahol, valamilyen formában már megismerték azok, akiknek szólhatott, fontos dolgokat mondhatott volna. Bizonyítással arra, hogy a majd kétéves „mélyhűtés” nem ártott az írás forró igazságainak, hadd idézzük néhány részletét: „Nem segíti az előrelépést..., hogy egy megyéni területen három módszertani központ működik, holott e tevékenység számtalan vonatkozásban mindhárom hálózatban azonos, a lakossági ellátás követelményei pedig sokkal inkább a »hálózatközi szemléletre« inspirálnának. Különösen a tanácsai, az iskolai és a szakszervezeti hálózat együttműködése lenne fontos... Ha korszerű, egységes területi ellátó rendszert akarunk szervezni, a három hálózatra együtt kell gondolnunk, és el kell jutnunk az együttműködésnek olyan fokára, amely esetenként a funkciók átvállalását, a többfunkciós könyvtárak működését, kivételként pedig a szervezeti integrációt is megvalósítja.” Más: „Abban, hogy nem volt megfelelő kapcsolat a fenntartókkal, hogy a fenntartók tudatából »ki esetik« a könyvtár, a könyvtáros talán nagyobb hibaszázalékkal szerepel, mint a tanácsi vezetés. Ez azt jelenti, hogy a könyvtárosok sem voltak gazdái a

könyvtárunknak... Számtalan esetben tapasztaljuk..., hogy a meghirdetett nyitvatartási időben nincsenek nyitva a könyvtárak, még egyes nagyközségi könyvtárak sem, olyan helyeken, ahol imponáló összeg áll rendelkezésre állománygyarapításra, s függetlenített könyvtáros is van...” „A megye tanácsi könyvtárainak átlagos szakmai színvonalára azért is alacsony, mert nem gondoskodnak a könyvtárosok az állomány feltárásáról és rendjéről: nincsenek katalógusok és a működéshez szükséges nyilvántartások, sok könyvtárban szemmel látható a rendszertelenség, sőt, rendtelenség fogadja a látogatót. Sok könyvtárnak nincs »könyvtár-arca«, hiányzik az a látvány és a hozzákapcsolódó hangulat, ami a belépőt megfogja és visszahúzza, az, ami egyedül a könyvtárban található...” Vagy: „Csodálkozunk a fenntartó községi tanácsok liberalizmusán, azon, hogy még nagy településeken is elnézik, tudomásul veszik, hogy a könyvtáros megszegi a nyitvatartásra vonatkozó előírásokat...” Végül: „... most különösen vigyáznunk kell a tiszta és pontos fogalmak használatára, valamint arra is, hogy a gazdasági helyzetből adódó egyfajta bizonytalanságot ne fokozzuk másfajta bizonytalansággal, például azzal, hogy a jogalkalmazásban »túltesszük magunkat« esetleg még az országgyűlés által alkotott törvényeken is. Konkrétan: érthetőbb, igazabb és ezért mozgósítóbb hatású, ha azt mondjuk, hogy a mai gazdasági helyzetben az alapintézmények sorából »kiemelünk« néhányat, azokat, amelyek az alapellátás szempontjából életbevágóan fontosak, mint például... az általános iskolák és kórházak, és ezek fejlesztésére koncentrálnjuk meglevő anyagi erőnket. De ne magyarázzák nekünk, hogy a könyvtár nem nyújt alapellátást, tehát nem alapintézmény.”

A CSONGRÁD MEGYEI KÖNYVTÁROS 1980/3—4-es száma nemcsak jelzésében, hanem tartalmában is dupla szám. A folyóirat az alcímében megjelölt könyvtárközi jellegű („közművelődési, felsőoktatási és iskolai könyvtárosok hirdója”) e számában a tudományos és a szakkönyvtári területek képviselőinek szerepeltetésével is sikeresen bizonyítja. Például *Szentirmai László*nak, az egyetemi könyvtár osztályvezetőjének írásával, amely a szegedi ipari munkások olvasmányainak, könyvhöz jutásának kérdéseivel foglalkozik, továbbá *Zallár Andor* orvosegyetemi könyvtárigazgató megemlékezésével, amely *Baló József* professzor, „az első szegedi orvosi könyvtáros” könyvtárszervezési tevékenységét ismerteti és méltatja. *Szentirmai László* vizsgálódásai kedvező képet mutatnak a

munkások és a könyv kapcsolatról: a megkérdezetteknek csaknem egynegyede, 23 százaléka vagy személyesen vagy családtagjai révén kapcsolatban áll egy, illetve több közművelődési (tanácsai, szakszervezeti) könyvtárral; tíz közül heten vásárolnak könyvet, 28 százalékuk pedig barátoktól, ismerősöktől (is) kölcsönöz. A nem olvasók vagy igen rendszertelenül olvasók aránya 16, viszont a könyvet vásárlóké 70 százalék. Az iskolai végzettség szempontjából vizsgálva a könyvtárhoz fűződő viszonyt, minden téren az érettségizett munkásokról kapjuk a legkedvezőbb képet. Az 1979 őszén Szegeden lebonyolított vizsgálat 789 munkásra terjedt ki. A szerző végkövetkeztetései közül figyelemre méltó az a megállapítás, hogy a kölcsönzés, a kölcsönkérés az esetek nagy többségében a munkások gyakoribb olvasásával jár együtt, a vásárlás és az olvasás között azonban nem ilyen erős a kapcsolat. Szentirmai László az olvasás jelenlegi hadállásainak megtartása és minimális növelése érdekében a tanácsadás fokozását — a kéréstelen tanácsadást is! — javasolja a könyvtárosoknak. Más célú, de hasonlóan fontos elemzés megállapításait közli *Bozó Klára*, aki a Somogyi Könyvtár központi kölcsönzőjében levő állományt vizsgálta meg, s írásában az érdekes részletek ismertetésén kívül fontos végkövetkeztésekre is jut: Szerinte az igénybevettelt rendkívül erősen befolyásolja az állomány feltártsága, hozzáférhetősége, sokoldalú megközelítésének lehetősége. Az olvasó sokszor azért távozik üres kézzel a kölcsönzőből, mert a könyvtáros nem talál rá a megfelelő antológiára, tanulmánykötetre. A technikai lehetőségeket szintén jobban ki kellene használni: egy-egy gyűjteményes kötet 20—30 oldalas, az olvasók által gyakran keresett részlete kedvéért nem a példányszámot kellene növelni, hanem elfogadható áron másolatot adni az olvasó kezébe. — A híradó e száma is igen gazdag információkban, s a benne megjelent írások a megye könyvtárügyének különféle területeiről és legváltozatosabb szakmai kérdéseiről, illetve részleteiről szólnak. Ismeretésük helyett csupán egyetlen örvendetes tényre, egy pályázati felhívásra utalunk: a Csongrád megyei Tanács VB az elmúlt évben is meghirdette könyvtárfejlesztési segélyprogramját. A megyei támogatás elnyerésének feltétele a könyvtárfenntartó tanácsok áldozatvállalása intézményük működési feltételeinek javítása érdekében — a szakmai irányelvekben megfogalmazott normatívák alapján. A pályázói áldozatvállalás komolyságának figyelemre méltó biztosítéka az a kiírási feltétel, miszerint: „Ha a vállalt célkitűzés, feladat teljesítése elmarad,

a támogatás összegét a tanácsoknak vissza kell fizetniük.”

A KISALFÖLDI KÖNYVTÁROS legutolsó számának megjelenése szintén alaposan elcsúszott: az 1979. évi első számot csak 1981 januárjában kaptuk kézhez. A híradóban közzétett írások, hírek nagy része e késés miatt időszerűségét veszítette. Az időtálló közlemények egyike a győri Kazinczy Ferenc Gimnázium és Szakiskola 1975 októberében felavatott 45 ülőhelyes, szabadpolcos, galériás könyvtárát mutatja be (22 ezer kötet könyv, 50-féle folyóirat, évi 20—30 ezer forintos könyvbeszerzési keret, 560—600 olvasó, 7—8 ezer kötetes forgalom); a másik pedig az *Olvasó népért mozgalom* Győr-Sopron megyei helyzetével és feladataival foglalkozik. A beszámoló tárgyilagosan itéli meg a megye Népfrentbizottságainak két kezdeményezését: a csornai járásban indított *Minden családtól könyvet az iskolának* akciót és az ennek hatására kibontakozott *Könyvet a kórháznak* nevű mosonmagyaróvári mozgalmat. Az országosan (*Élet és Irodalom* stb.) nagy vihart kavart akciók értek el bizonyos eredményt (az iskoláknak több mint 300 ezer forint értékű könyvet ajándékoztak), de az effajta könyvtártámogatás ellenzőinek aggályai is igazolódtak az adományok minőségében és a támogatás rapszódikussága tekintetében. Anynyiban mégis jó hatásúak voltak e kezdeményezések, hogy az érintett fenntartók ráébredtek hivatali felelősségükre, figyelmük a két könyvtártípus felé fordult, a gazda szemével kezdték nézni e különösen fontos területek könyvtári gondozását. A Hazafias Népfrent megyei bizottsága mellett működő Olvasó népért munkabizottság helyzetelemzése a mozgalom feladataival zárul. Ezek természetesen a közzététel megkésése ellenére sem veszítették el időszerűségüket.

A KOMÁROM MEGYEI KÖNYVTÁROS 1980. évi 3. száma összefoglalást közöl egy nagyszabású vizsgálódásról, amelyet a Komárom megyei Tanács közművelődési bizottságának kezdeményezésére a megyei könyvtár végzett a megye nagyüzemi munkásságának olvasói szokásairól. Az 1980 márciusától októberéig tartó, a könyvtáros által vezetett olvasmányfigyelő-lap, illetve az olvasó által kitöltött kérdőív segítségével lebonyolított felmérés megállapításait *Horváth Géza* ismerteti a híradóban. A szoban forgó időszakban a megvizsgált üzemek fizikai dolgozóinak 22,7 százaléka, 3340 személy volt beiratkozott olvasója a szakszervezeti könyvtáraknak, a vizsgálatba bevont tanácsai könyvtárak 1979-es statisztikái pedig a fiókkönyvtárak nélkül is 21,45 százalékos arányukat mutatták ki az olvasók táborában. A felmérőlapos köl-

csönzésbe bevont 604 olvasó a megvizsgált három hónapban a könyvtárakat átlagosan 2,6 alkalommal kereste fel, s ez a szám megegyezik az éves megyei látogatottsági átlaggal. Egy-egy olvasó ez idő alatt 8,2 kötetet kölcsönzött, ami viszont körülbelül három kötettel magasabb a megyei kölcsönzési átlagnál. A könyvforgalom 72,7 százaléka szépirodalmi és ifjúsági mű, 27,3 százaléka ismeretterjesztő és szakkönyv volt. A munkások különféle csoportjainak (segédmunkás, betanított munkás, szakmunkás, közvetlen termelésirányító) mindegyikére jellemző, hogy szépirodalmi olvasmányainak több mint a fele (52,8-tól 62,8 százalékgig) az értékes, illetve a még értékes alkotások közül kerül ki. Az álirodalom az összes kölcsönzött szépirodalomnak mindössze 9,8 százaléka rúg, és lassan visszaszoruló csoportnak tűnik. Kissé meghökkenítő adat, hogy az ismeretterjesztő könyvek közül az útleírások csaknem minden csoport olvasmánylistáján az utolsó helyen szerepelnek. Az olvasmányok beszerzési forrásai között a könyvtári kölcsönzés vezet; a munkások könyvbeszerzési forrásai között a vásárlás tekintetében a Komárom megyei vizsgálódás rosszabb helyzetet mutatott ki az országos 35 százalékos aránynál, de kiderült az is, hogy a megkérdezettek csaknem felének otthonában mégis található száz kötetesnél nagyobb házi-könyvtár. A felmérést összegező jelentést a Komárom megyei Tanács művelődési és ifjúsági bizottsága decemberben megtárgyalta, és úgy foglalt állást, hogy a vizsgálódást tudományos apparátus igénybevételével folytassák. — A híradó egyéb közleményeinek nagy része a szakaszvetési könyvtárak tevékenységével foglalkozik: bemutatja a tatabányai Bányász Körzeti Könyvtár és a dorogi József Attila Művelődési Központ könyvtárának zenei részlegét, ismerteti az alapításának 30. évfordulóját ünneplő almásfüzitői könyvtár történetét, mai törekvéseit (nem hallgatván el azt sem, hogy a könyvtár csaknem húsz éve egy 50 négyzetméteres alapterületű, köves helyiségben szorong), és beszámol két könyvtáravatásról, a területi feladatot is ellátó, 157 m² (!) alapterületű bábolnai, valamint az üzem főbejárata mellett kialakított lábatlani papírgyári könyvtár (60 m²) átadásáról. E megjavult körülmények között működő és megnövekedett feladatkörű intézmények kölcsönzési ideje — heti 24, illetve 6 óra — véleményünk szerint több is lehetne.

A TOLNAI KÖNYVTÁROS 1980. évi 2. számában a legnagyobb figyelemre érdemes az a számvetés, amely a megye 1970-ben jóváhagyott tizenöt éves távlati könyvtárfejlesztési tervének első tíz évét,

az 1980-ban végetért évtized tervteljesítése során elért eredményeket teszi mérlegre. Az időarányos teljesítmények örvendetesen jók: A tervezett 57 főnyi könyvtároslétszám-bővítésből 32 valósult meg, ráadásul az új könyvtárosi állások fele a falvakban létesült. Így sikerült elérni, hogy ma már Tolna megye minden nagyközségi és körzeti központjában főhivatású könyvtárossal (könyvtárosokkal) találkozunk az olvasó. Az elmúlt öt évben rendkívül nagy mértékben javult a könyvtárosok végzettségének helyzete: nőtt a felső- és a középfokú képzettségűek száma, a képesítés nélkülieké viszont 48-ról 9-re csökkent. A tizenöt évre tervezett 41 könyvtárkorszerűsítésből 31 már megvalósult, s valamennyi tanács keresi a szükséges javítás lehetőségeit. Nem sikerült azonban segíteni *Bátaszék, Decs, Bogyiszló, Fadd, Ozora, Pincehely* kritikus helyiségdjain. Az elmúlt öt évben csaknem félmillió forinttal növekedtek a könyvbeszerzési keretek; sajnos, ez az emelkedés mennyiségileg már nem volt elegendő a könyv- és folyóiratbeszerzés helyzetének javításához. Az olvasók aránya 1975 és 1979 között alig változott: 18-ról 18,7 százalékra emelkedett. Az igen lényeges szervezeti változások során létrehozott komplex intézmények (iskola — művelődési központ — könyvtár) könyvtári szempontból csak részben hozták meg a várt eredményt. A községi és az iskolai könyvtár, illetve a művelődési ház összevonására 22 községben került sor, mégpedig a legtarthatóbb szervezeti megoldások alapján. A legeredményesebb a *nagymanyoki* összevonás volt: itt a község iskolájában elhelyezett könyvtárat a felnőttek az utcáról, a tanulók pedig az iskola folyosójáról is megközelíthetik. Két hálózati alközpont, *Paks* és *Dombóvár* könyvtárát a művelődési központtal vonták össze. „A kezdeti gondok, viták után a gyakorlat bizonyítja, hogy az egységen belül a könyvtárnak önálló életet kell biztosítani, mert csak így tud a közös irányítás, a közös előnyök felhasználásával eredményesen működni.” E tárgyilagos értékelés mellé olvassuk el a két integrált intézmény könyvtári igazgatóhelyettesének lelkes beszámolóját is működésük első két évéről: mindketten fenntartás nélküli hívei az új szervezeti formának. — A változatos, érdekes tartalmú folyóirat-számokból (könyvtárosképzés, olvasótáborok, körzeti könyvtári ellátási modell, rendezvények, könyvtáros portré, a dombovári gimnáziumi könyvtár bemutatása) ismét érdemes kiemelni a helyismereti-helytörténeti rovatot, amely ezúttal az 1877-ben elhunyt *Dömötör János* író, költő és kritikus, volt Tolna—Baranya megyei tanfelügyelőről szól.

KÖNYVTÁRI KIADVÁNYOK

KÖNYV ÉS KÖNYVTÁR AZ ÁLTALÁNOS ISKOLÁBAN címmel, *Az önálló ismeretszerzés útja* alcímmel tizezer példányban kézikönyvet adott ki a Tankönyvkiadó az általános iskolai tanárok számára. A minisztérium megrendelésére készült, az új általános iskolai oktatási és nevelési terv megvalósítását szolgáló segédletet *Kisfaludi Sándor* szerkesztette, és öttagú szerzői munkaközösség írta: Az olvasással, tanulással, önképzéssel foglalkozó fejezetet *Arató Ferenc*, az iskolai könyvtárt mint a pedagógiai munka eszköztárát bemutató részt *Ballér Endréné* állította össze, és ugyancsak az ő munkája az iskolai könyvtáros tanár tantestületi helyét, kapcsolatait tárgyaló fejezet is. A könyv- és könyvtárhasználati ismeretek oktatásával összefüggő tudnivalók szerzője *Nagyszentpéteri Géza*, a könyv- és könyvtárhasználati ismeretek hasznosításával foglalkozóké *Csulák Mihály*. A kapcsolatokat (a közművelődési könyvtárakkal, az ifjúsági mozgalommal) tárgyaló fejezeteket *Szepesi Hajnal* írta. (1980. *Tankönyvkiadó*, 234 l.) A kézikönyvnek rövidebb változata is készült: a teljes kiadvánnyal azonos címmel a magyar szakos tanárok részére jelentette meg a Tankönyvkiadó a *Ballér Endréné* és *Nagyszentpéteri Géza* által írt két fejezetet (Az iskolai könyvtár mint a pedagógiai munka eszköztára; A könyv- és könyvtárhasználati ismeretek oktatása), ugyanis a tanterv a magyar nyelv és irodalom tananyagába építi be a könyvtári tájékoztatói tudnivalók és módszerek elsajátíttatását, a többi tantárgynál pedig kisebb-nagyobb mértékben utal gyakorlásukra. (1980. *Tankönyvkiadó*, 76 l.)

A MAGYAR KÖNYVTÁRSOK EGYESÜLETÉNEK 1979-es évkönyvét jelentette meg a Népművelési Propaganda Iroda. A Billédi Ferencé által szerkesztett évkönyv az 1979. évről szóló főttkári beszámolón kívül a Veszprémben tartott, XI. vándorgyűlés előadásait és korreferátumait közli. Ezek egy része a Könyvtáros 1979. októberi számában is megjelent. A többi szintén elsősorban a vándorgyűlés központi gondolatával, az együttműködéssel foglalkozik, mégpedig a hazai és a nemzetközi szakirodalmi információrendszerek, valamint bizonyos szakágazatok szempontjából. (1980. [1981] 75 l. — 11 Ft)

LEXIKONPÓTLÁSOK (1971—1979) címmel a szolnoki *Verseghy Ferenc Megyei Könyvtár* összesítette és 200 példányban, sokszorosításban kiadta a *Könyvtáros Pótlások a lexikonokhoz című* rovatában évenként közreadott, *Gyuris György* által szerkesztett *betűrendes jegyzékeket, amelyek a lexikonokban szereplő személyek adatainak változásait regisztrálják. A hetvenes évek e lexikonadat-kiegészítései körülbelül 1350 nevet érintenek, ezeket a szolnoki összeállító a forrásul szolgáló jegyzékek rendszerében, betűrendben közli. A szolnoki könyvtár és az összeállító, Somogyvári Erzsébet minden dicséretet megérdemel a vállalkozásért, az egy-egy hosszabb időszakot átfogó összesítő jegyzékeket azonban a jövőben központi szolgáltatásként, kiadói, lexikon-szerkesztőségi támogatással kellene közreadni, hogy jusson belőlük minden könyvtár tájékoztató munkatársainak, sőt esetleg az olvasók is megvásárolhassák a füzeteket. (1980. 27 l.)*

AJÁNLO BIBLIOGRÁFIÁT ADOTT KI AZ MSZMP XII. KONGRESSZUSUSA anyagának tanulmányozásához a szegedi *József Attila Tudományegyetem központi könyvtára és tudományos szocializmus tanszéke. Az egyetemi oktatóknak és propagandistáknak szánt kongresszusi bibliográfiát 1963 óta immár hagyományosan megjelenteti az egyetem. A jegyzék szerkezete is hagyományos: az MSZMP KB kongresszusi irányelveinek fejezeteihez igazodik, a fejezeteken és a számos alfejezeten, csoporton belül pedig szerzői betűrendben közli az annotáció nélküli címleírásokat. Az 500 példányban, sokszorosításban közreadott bibliográfiának nincs mutatója. (1980. 153 l.)*

ANNOTÁLT BIBLIOGRÁFIA A KÖZÉPISKOLAI FÖLDRAJZ TANÍTÁSÁHOZ címmel, az új középiskolai földrajzi tantervek bevezetésével egy időben, ezek megvalósításának segítésére jelentette meg az Országos Pedagógiai Intézet *Guczi Lászlóné* összeállítását. Az elsősorban 1970 utáni irodalmat ajánló, 1500 példányban sokszorosított bibliográfia 259 tételt tartalmaz iskolatípusonként, ezen belül osztályonkénti, majd témakörök szerinti bontásban, betűrendes elrendezésben. A valamennyi tételt bő annotációval ismertető jegyzék néhány általánosabb fejezetet is tartalmaz: a segédletek, illetve a több témakörben is felhasználható irodalom, továbbá a módszertani kiadványok, általános pedagógiai művek, dokumentumok jegyzékét, valamint folyóiratlistát, végül pedig a *Gondolat Kiadó Világjárók* című sorozatában kiadott 123 kötet címadatait is. (1980. 134 l.)

**SZLAVÓNIA NÉPZENÉ-
JE** címmel valójában a szlavóniai magyar néptörédék művészetéről adott ki összeállítást a Veszprémi Megyei Könyvtár a népzenei sorozatában elhangzott hasonló tárgyú előadás kiegészítésére. Az értékes sorozat kiadványainak összeállítója, Újhelyi Tiborné a Dráva és Száva közötti, Zágrábtól keletre és a Szerémségtől nyugatra elterülő vidék magyar nyelvszigetecinek népzenejével, ezenkívül pedig néprajzával, népművészetével és népköltészetével is foglalkozik. A füzet gazdag anyagában szerepelteti a területre vonatkozó, 1971 óta megjelent jugoszláviai magyar folyóiratcikkek, sőt gyűjtését kiterjesztette Szentelek Kornél 1932 és 1944 között megjelent *Kalanyga* című folyóiratára is. A magyar zenei és néprajzi folyóiratokat szintén 1971-től kezdve dolgozta fel az összeállító. A füzetet 400 példányban sokszorosította a Veszprémi Eötvös Károly Megyei Könyvtár (1980. 71 l.)

A PEDAGÓGUSOK SZEMÉLYSÉGVEL ÉS ÉLETMÓDJÁVAL FOGYALKOZÓ CIKKEK VÁLOGATOTT BIBLIOGRÁFIÁJA 1919—1944 címmel 400 példányban sokszorosított kiadványt jelentetett meg az Eötvös Loránd Tudományegyetem természet-tudományi karának neveléstudományi tanszéke abból a célból, hogy a Horthy-korszak pedagógiai folyóirataiban megjelent cikkek, tanulmányok alapján hitelesebb, árnyaltabb képet fessen az időszak tanítóinak, tanárainak helyzetéről. A tanszék *Pedagógiai Stúdium* nevű sorozatának 19. füzeteként kiadott cikkbibliográfiát Jákó László szerkesztette, aki a gyűjtött anyagot két szakcsoportban — A pedagógusok anyagi helyzete, életkörülményei; A nevelő személyisége (tanár-diák viszony,

a tanár mint nevelési tényező, tanári hivatás) —, ezeken belül pedig betűrendben tárja az olvasó elé. (1980. 32 l.)

A GYERMEKRAJZOK ÉS A VIZUÁLIS NEVELÉS a címe Szász Ilona ajánló bibliográfiájának, amelyet a Févárosi Szabó Ervin Könyvtár adott ki 500 példányban, nagyon gondos sokszorosításban. A szépen illusztrált, ízléses címlappal ellátott füzet érdemi annotációk segítségével csaknem ötven könyvvel és folyóiratcikkkel ismerteti meg az érdeklődőket a következő témák szerinti csoportosításban: a gyermekrajzok életkori és esztétikai jellemzői; a vizuális kultúra pedagógiai hatása — a pedagógus személynének és a nevelés folyamatának összefüggése; az iskolai rajzoktatás és képzőművészeti nevelés megújítására tett kísérletek; a vizuális nevelés iskolán kívüli formái. A füzet függeléke is hasznos: gyermekrajzokkal illusztrált könyveket, gyermekrajzokat közlő folyóiratokat, továbbá a külföldi esztétikai nevelésről írt cikkeket és tanulmányokat sorol fel. (1979. [1980] 46 l. — 6,50 Ft)

NEM NYOMTATOTT ISMERETHORDOZÓINAK KATALÓGUSÁT adta ki 500 példányban a Szombat-

helyi Tanárképző Főiskola könyv- és médiatára. A szépen sokszorosított, illusztrált szakcsoport-eltávolított oldalakkal is tagolt, 1138 tételes jegyzék a következő ismerethordozók leírásait közli: fotók, írásvetítő transzparenszek, kertes diák, diafilmek, hangosított diasorok, hangfelvételek, filmek (két méretben), videofelvételek, oktatógépi programok, oktatócsoportok. (Az iskola a hanglezárásról külön katalógust szándékozik kiadni.) A szerkesztő, Somogyi Ilona a csoportokon belül betűrendbe sorolta a leírásokat, amelyek visszakeresését tárgymutató is megkönnyíti. (1980. 227 l.)

NÉMETH LÁSZLÓRÓL adott ki bibliográfiát a Veszprémi Megyei Könyvtár a helyi TIT szabadságnyelvi irodalmi tagozatának előadásaihoz. A Bartha Istvánné által összeállított, 250 példányban sokszorosított jegyzék először Németh Lászlónak a megyei könyvtárban megtalálható műveit sorolja fel, majd a róla szóló irodalmat veszi számba, külön választva a kritikussal, az irodalomtudóssal, a regényíróval és a drámaíróval foglalkozó írásokat, valamint a különböző műfajú alkotásairól szóló kritikákat, tanulmányokat. (1980. 30 l.)

KÖNYV- ÉS KÖNYVTÁRHASZNÁLATI JÁTÉKOK, VETÉLKEDŐK FORGATÓKÖNYVEIT jelentette meg az Országos Széchényi Könyvtár Könyvtártudományi és Módszertani Központ a szolnoki Verseggy Ferenc Megyei Könyvtárral közös kiadásban. A KISZ-szerkesztés és a könyvtárak foglalkozásvezetőinek használatára szánt példátár anyagát Szurmay Ernő szerkesztette köteté az 1979-es Könyv és ifjúság akció során készült forgatókönyvek alapján, ame-

lyekhez újabbakat is válogattak a szolnoki könyvtárosok. A több mint ötven játék forgatókönyvét négy csoportban közli a kötet: Az elsőbe a könyvtárhaználatti játékok, a másodikba a politikai, történelmi és a földrajzi vetélkedők, játékok, a harmadikba az irodalmi és nyelvi, a negyedikbe pedig a művészeti játékok foglalkozási vezérfonaljai kerültek. A függelék Kósa Károlynak A huszadik század irodalma című filmográfiája révén összekapcsolja az Olvasó ifjúságért olvasópályázatot a Film és ifjúság elnevezésű akcióval. A kötethez három megyei könyvtár, a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár öt egysége, három városi, illetve járási könyvtár és egy falusi könyvtár szolgáltatott anyagot. A 600 példányban megjelent kiadvány gondos sokszorosítása Szolnoki Megyei Könyvtárt dícséri (Budapest 1980, [1981] 124, XXVII 1.)

GYÖRE PÁL SZAKIRODALMI MUNKÁINAK bibliográfiáját állította össze és adta ki a KG-Informatik hálózatfejlesztési osztálya abból az alkalomból, hogy dr. Györe Pál, az intézet műszaki-gazdasági szaktanácsadója 1980 végén, csaknem negyven évi eredményes munka után nyugodalomba vonult. A Bauer József által összeállított, sokszorosított kiadvány Györe Pál rövid életrajza után 1955 és 1980 között megjelent publikációt veszi számba 162 tételben, műfajok szerinti, ezeken belül pedig időrendi csoportosításban. A tételek közötti keresést személynév- és tárgymutatóval könnyítette meg az összeállító. Györe Pál az elmúlt négy évben állandó szerzője volt lapunknak is: kitűnő informatikai tanulmányait és a *Könyvtáros kislexikona* című rovat cikkeit igen kedvezően fogadták olvasóink.

A SZAKSZERVEZETI KÖNYVTÁRAK TÖRTÉNETE BORSOD-ABAÚJ-ZEMPLÉN MEGYÉBEN 1948—1955 címmel a Szakszervezetek Borsod megyei Tanácsának Központi Könyvtára megjelentette Magyar András könyvtárigazgató munkáját a *fel szabadulás utáni évtized szakszervezeti könyvtárügyének helyi állapotáról, fejlesztési törekvéseiről és a könyvtári munka társadalmi, politikai, valamint kulturális háttérééről, illetve körülményeiről*. A Borsod-Abaúj-Zemplén megye és Miskolc munkáskönyvtárainak története című sorozatban, ennek 7. számaként megjelent, szép kiállítású, 300 példányban kinyomtatott jüzet anyagát a Szakszervezetek Elméleti Kutatóintézetének megbízásából állította össze a szerző. A munka azért kezdődik az 1948-as évvel, mert Magyar András az 1945-től 1948-ig terjedő időszakot egy másik írásában már összefoglalta. (A munkásművelődés helyzete Borsod-Abaúj-Zemplén megyében 1945-től 1948-ig. A szakszervezeti könyvtárak története I.) A tárgyalt korszakra estek a nagyszabású iparági átszervezések, amelyek kihatározták a művelődéspolitikára, ezen belül pedig a szakszervezeti könyvtárak helyzetére is. Ez a kor minden ellentmondásossága dacára megalapozta a szakszervezeti könyvtáraknak a hatvanas években, az SZMT könyvtári rendszer kialakulása és megszilárdulása következtében bekövetkezett nagyarányú fejlődését. (1980. 30 l.)

KÖNYVTÁROS PORTRÉK címmel 1979-ben, a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár alapításának 75. évfordulójára a könyvtár 800 példányban, sokszorosításban kiadta Remete László és Révész Ferenc életrajz-gyűjteményét az FSZEK nyolc egykori vezető munkatársáról. A ki-

adványról azért emlékezzünk meg e számunkban, mivel csupán most jutott el hozzánk, s az általunk ismert szakmai publikációkat a könyvtárosok lehetőség szerinti hiánytalan informálása érdekében kihasználás nélkül szeretnénk regisztrálni. A kötet portréi Szabó Ervinről, Dienes Lászlóról, Hajdú Henrikről, Braun Róbertől, Kóshalmi Béláról, Madzsar Józseféről, Pikler Blankáról és Soltiné Szigeti Gabrielláról szólnak, és a Révész Ferenc által rajzolt Hajdú Henrik arckép kivételével valamennyit Remete László készítette (140 l.)

A **BÍBORSZIGET** című Bulgakov-darab bemutatójára *A szolnoki Szigligeti Színház műhelye 1980—81* nevű kiadványsorozat hatodik köteteként a színház és a Verseggy Ferenc Megyei Könyvtár közösen megjelentette a színmű rendezői példányának hasonmását. A 300 példányban sokszorosított zsebkönyv függeléke *Elbert János*nak a drámaíró Bulgakovról írott tanulmányát és Kósa Károly bibliográfiáját közli, a magyarországi Bulgakov-bemutatók felsorolásával együtt. (1981. 150 l.)

SZÁMÍTÁSTECHNIKA

II. címmel szovjet könyvek ajánló jegyzékét tette közzé az Országos Műszaki Könyvtár és Dokumentációs Központ, együttműködve a Szovjet Kultúra és Tudomány Házának műszaki könyvtárával. E bibliográfia előzménye ugyanezen kiadók gondozásában, ugyanebben a sorozatban (Szovjet könyvek ajánló jegyzéke) 1975-ben jelent meg; a mostani kiadvány az első jegyzék kiegészítése, s vele azonos szerkezetben készült. Anyagát a két intézmény mintegy 300 számítástechnikai művet kitevő ötéves gyarapodásából válogatta ki Zala Péter gépészmérnök, aki a jegyzékbe felvett 160 mun-

ka minden tételéhez néhány mondatos annotációt is készített. A 400 példányban kibocsátott összeállítás fejezetei: **Általános művek; Számítógépek részegységei; Programozás, programnyelvek; Információfeldolgozás; Számítógépek alkalmazása; Automatizált irányítási rendszerek; Analóg-digitális számítógépek; Digitális számítógépek.** (1980. 77 l. — soksz.)

A FÉNYLYUKKARTYÁRÓL adott ki tájékoztatót az Országos Műszaki Könyvtár és Dokumentációs Központ, amely 1968 óta elő is állít fénylyukkártyákat, sőt a hozzájuk tartozó technikai eszközöket is árusítja, továbbá tanácsadó és rendszerszervező szolgálata révén segíti az információtároló és -kereső rendszerek bevezetését. Az ismertetéshez külön árjegyzéket mellékeltek az OMKDK.

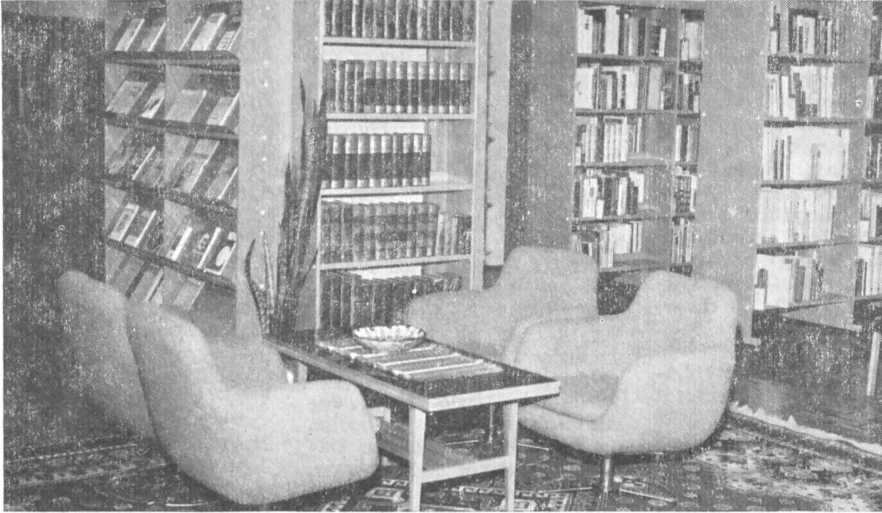
PEDAGÓGIAI TECHNOLÓGIAI témabibliográfiasorozatot indított a veszprémi Országos Oktatástechnikai Központ a szaktanárok segítése céljából. A sorozat izléses, színes borítójú füzetek egy-egy tantárgyhoz kapcsolódnak: Az 1. sz. a *Kémia és pedagógiai technológia* címet viseli, a 2. számú a biológia, a 3. számú a fizika, a 4. a történelem tantárgy oktatását segíti. Minden füzet címében — az elsőhöz hasonlóan — a tantárgy neve az és kötőszóval kapcsolódik a *pedagógiai technológia* megnevezéshez. A 100—120 tételes, sokszorosított ajánló jegyzékekben a hetvenes évek szakirodalmából válogatott anyagot a címek betűrendje szerint csoportosították az összeállítók (*Borián Beatrix, Tölgyesi Józsefné, Celler Zsuzsanna, Sárovi Hajnalka*), a szerzők neve alapján történő keresést pedig a betűrendes szerzői névmuta-

tóval könnyítették meg. (1980. 22, 23, 22, 24 l.)

FEBRUÁR 1-IG A SZERKESZTŐSÉGBE ÉRKEZETT PERIODIKUS KIADVÁNYOK: *Gazdasággazdasági Tájékoztató* 53. [1980] november, 54. [1980] december (Balassi Bálint Megyei Könyvtár, Salgótarján); [A] *Hajdúhadházi Földi János Nagyközségi Könyvtár kisgrafikai füzetek* 2. Józsa János ex librisei és kisgrafikai; *Irodalomkutatások. Az általános és nyilvános könyvtárakban elvégzett irodalomkutatások jegyzéke.* 1981. január (Berzsenyi Dániel Megyei Könyvtár, Szombathely); *Kis Híradó* 1981. 1. sz., január 26. (Országos Széchényi Könyvtár); *Könyvtári Tájékoztató* 1981/1. sz. (január) (Nagyközségi-Járásai Könyvtár, Edelény); *Külföldi Magyar Nyelvű Kiadványok. Külföldön, magyar nyelven megjelent könyvek és folyóiratcikkek válogatott bibliográfiája* 1980. *Betűrendes mutató* (OSZK); *Külföldi Magyar Nyelvű Kiadványok. Külföldön, magyar nyelven megjelent könyvek és folyóiratcikkek válogatott bibliográfiája* 1981/1. (január—március) (OSZK); *Külföldi Társadalomtudományi Kézikönyvek. Országos gyarapodási jegyzék* 1980/2. sz. 10 031—10 956. tétel (OSZK); *Külföldön megjelent, fontosabb legújabbkori történel-*

mi és politikai művek jegyzéke 1980. *harmadik negyedév* (Országgyűlési Könyvtár); *A Magyar Könyvtári Szakirodalom Bibliográfiája* 1980/2. (M. 24 907 — M. 25 351) (OSZK KMK); *Magyar Pedagógiai Információ* 1980/7—8—9. (Országos Pedagógiai Könyvtár és Múzeum); *OMKDK Híradó* 1980/12. (Országos Műszaki Könyvtár és Dokumentációs Központ); *Pedagógusok könyvespolca* 16. *Ajánló bibliográfia az általános iskolai osztályfőnöki órákhoz.* (A Pedagógusok Szakszervezete Somogy megyei Bizottsága, Palmiro Togliatti Megyei Könyvtár, Somogy megyei Pedagógiai Intézet, Kaposvár); *Somogy a sajtó tükrében. A megyei könyvtár sajtófigyelője.* 1980. *negyedik negyedév* [Palmiro Togliatti Megyei Könyvtár, Kaposvár]; *Szakszervezeti Szakirodalmi Figyelő. Szakszervezeti mozgalom, népgazdaság, szociálpolitika, közművelődés* 1980/2. ([A] Szakszervezetek Elméleti Kutatóintézete. Dokumentáció); *Tájékoztató a Vas megyéről szóló irodalomból* 1980. december (Berzsenyi Dániel Megyei Könyvtár, Szombathely); *Tájékoztató jegyzék vezetők számára* 1980/12. sz. (december) (Hajdú-Bihar megyei Könyvtár); *Új könyvszerzések* 1980/6. (OMKDK); *Új Média. Audiovizuális állománygyarapítási tanácsadó* 1980/3. sz. (Országos Oktatástechnikai Központ, Veszprém); *Vas megye irodalma* 1979. július 1.—szeptember 30. (A Berzsenyi Dániel Megyei Könyvtár [Szombathely] bibliográfiai füzetek 63.) (Kny. a Vasi Szemle 1980/3. számából); *Vas megye irodalma* 1979. október 1.—december 31. (A Berzsenyi Dániel Megyei Könyvtár bibliográfiai füzetek 64.) (Kny. a Vasi Szemle 1980/4. számából); *Vas megye irodalma* 1979. *Mutatók* (Kny. a Vasi Szemle 1980/4. számából).

***A Mezőgépipari Szövetkezeti Közös Vállalat
legújabb terméke a
TÉKA
könyvtári bútorcsalád***

Tartóoszlop: bútorlap; laminált tölgy

**Polc: lemezpolc; rilzánózott vagy festett felületkezeléssel,
a kívánt színben**

**I. és II. jelű változatban, a megrendelő által meghatározott
polcosztással készül**

Polcállítási lehetőség: 5 cm-enként

**Magasság az I. jelűnél: 150 cm, 180 cm, 210 cm, 270 cm,
a II. jelűnél: 150 cm, 180 cm, 210 cm**

Díjtalan tanácsadás

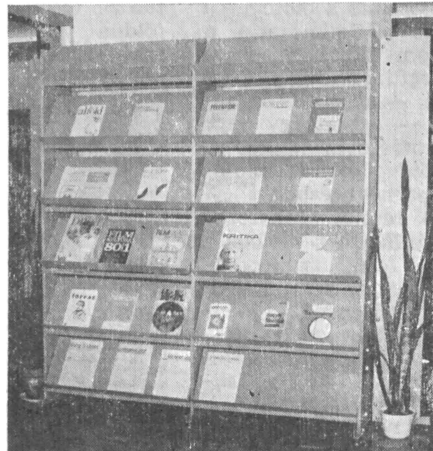
Gyártja és forgalmazza:

**Mezőgépipari Szövetkezeti
Közös Vállalat, Szany**

Ügyintéző: Németh László

Postacím: TÖVÁLL

Szany, Ady E. u. 9317

SZABADOS ÁRPÁD grafikáiból
(Cikkünket lásd a 166. oldalon)

